

Haberler > Yazarlar > Sedat ERGİN > Gülencilerin hiç mi kabahati yok

Sedat Ergin

Gülencilerin hiç mi kabahati yok

29 Mart 2017

BİRLEŞİK Krallık Avam Kamarası Dışişleri Komitesi tarafından bu ülkenin Türkiye ile ilişkileri hakkında hazırlanan son rapor, Gülencilerin 15 Temmuz darbe girişimindeki rolü hakkında Batı dünyasında uç vermeye başlayan yeni bir yöneliş hakkında önemli ipuçları taşıyor.

Avam Kamarası raporu, cemaatin kimliği, geçmişteki icraatı, polis, yargı ve ordu gibi kurumlara ne derinlikte nüfuz edebildiği gibi başlıklarda ciddi derecede zayıf bir metin olarak dikkat çekiyor. Raporu hazırlayanların 15 Temmuz'a giden süreçte cemaatin Balyoz ve Ergenekon gibi davalar üzerinden yaptığı hamleleri de tam olarak kavradıkları söylenemez.

Rapor, büyük bir iddia ile 15 Temmuz'un doğrudan Gülen cemaatinin bir tasarrufu olduğu tezini

çürütmeye soyunuyor, “Türkiye’deki darbe girişiminden bir örgüt olarak Gülencilerin sorumlu olduğunu kanıtlayan açık ve kesin delillerin bulunmadığını” ileri sürüyor.

Buna karşılık, “Gülenciler” darbeye karıştığı ileri sürülen muhtelif gruplardan yalnızca biri olarak gösteriliyor. Rapor, dinlediği tanıklara dayanarak, 15 Temmuz’un arkasında ordu içindeki dört grubun bulunduğunu ileri sürüyor:

- 1) Fetullah Gülen ve destekçileri,
- 2) Mustafa Kemal’in ideolojisi adına hareket eden unsurlar,
- 3) Ayrıcalıklarını ve ordu içindeki konumlarını kaybetmek istemeyen unsurlar ve
- 4) Üstleri tarafından kandırılarak ya da zorlanarak darbeye katılmaya sevk edilen askerler.

Bu saptamalar, 15 Temmuz’u ordudaki Gülenciler, Atatürkçüler ve ayrıcalıklarını kaybetmek istemeyenlerin bir araya gelip, alt kademeleri de kandırarak 15 Temmuz kalkışmasını birlikte planlayıp birlikte icra ettikleri gibi bir kabule götürüyor ki, bu tezin 15 Temmuz’un bugüne dek açığa çıkmış olan gerçekleriyle örtüştüğünü ileri sürebilmek mümkün değil. Rapor, bu haliyle Gülencilerin kalkışmanın planlama ve icrasında oynadıkları belirleyici rolü görmezlikten geliyor.

İlginç olan, raporun 15 Temmuz’la ilgili olarak bugüne dek ortaya çıkmış olan delil külliyatına da şüpheli bir şekilde yaklaşması. Gülencilerin suçluluğuna ilişkin delillerin “büyük ölçüde anlatıma, itiraflara dayandığı, ikincil derecede delil olduğu” eleştirel bir tonla ifade ediliyor. Bazı itirafların geçerliliğinin “baskı altında alındıkları” iddiaları nedeniyle tartışmalı hale geldiği de öne sürülüyor. Ardından, Genelkurmay Başkanı Orgeneral Hulusi Akar’ın yaveri Yarbay Levent Türkkan’ın “kendisinin FETÖ’cü olduğu ve darbeyi FETÖ’nün organize ettiği” yolundaki ifadesi hatırlatılıyor. Raporunda, “Türkkan’ın gözaltında iken yaralandığına işaret eden görüntülerinin ortaya çıktığı” belirtiliyor.

Bu noktada yine son günlerde Batı dünyasındaki raporlarda, yayınlarda şekillenmekte olan önemli bir hususun altını çizelim. Özellikle 15 Temmuz’un hemen sonrasında tutuklanan darbeci askerlerin kötü muamele gördüğünü, bir bölümünün dövüldüğünü gösteren fotoğrafların darbe davalarıyla ilgili olarak Türkiye’nin ayağına dolanmaya başladığını objektif bir saptama olarak vurgulamamız gerekiyor.

Bu fotoğraflar şimdiden bazı kritik itirafların geçersizliğini öne sürmek için Türkiye’nin önüne konmaya başlandı.

Gelgelelim, cemaat konusunda raporu hazırlayanların da biraz kafası karışmış. Çünkü “hareketin varlığı ve niyetleri konusunda belirsizlikler bulunduğunu. Gülencilerin bazı ana faaliyetlerinin seffaf

yapısı ve niyetleri konusunda belirsizlikler bulunduğu, Gülenlerin bazı ana faaliyetlerinin şeffaflık olmadığı, bu durumda faaliyetlerinin tümüyle hayırseverlik amacı taşıdığına teyit edilemeyeceğini” de teslim ediyor komitenin onayladığı rapor. Yine de parlamento komitesi, İngiliz hükümetine Türk hükümetinin darbe ve Gülenler konusundaki tezlerine itibar ettiği için eleştiriler de yöneltiyor.

Burada ilginç bir nokta, Avrupa’dan Sorumlu Devlet Bakanı Alan Duncan’ın Gülenlerin “devlet içinde devlet olduğu” tezini komite önünde kabul ettiğine ilişkin beyanıdır.

Raporun dikkat çekici bir başka yönü olağanüstü hal uygulamasının yalnızca Gülen hareketiyle bağlantılı olan kişiler değil, aynı zamanda “hükümet ve Cumhurbaşkanı’na muhalefet eden kamu görevlilerini tasfiye etmek için bir imkân olarak değerlendirildiğinin” belirtilmiş olması. Raporda, “darbe ya da terörizmle mücadele amacıyla alınan önlemlerin demokratik kültürün temellerine zarar verdiği vurgulanıyor, bu tasarrufların olası etkilerinin bizzat darbenin nedenlerinden ve mevcut terör tehdidinden daha uzun süreli olabileceği” tezi işleniyor.

Galiba AK Parti iktidarını önümüzdeki dönemde bekleyen en önemli sorunlardan biri burada beliriyor. Batı’da hak ihlalleri konusunda ifade edilmeye başlayan soru işaretleri ne yazık ki iktidarın mağduru olduğu darbe girişimi karşısındaki haklılık zemini üzerine gölge düşürüyor.

Not: Yazılarıma çok kısa bir süre ara veriyorum.

HER YERDE HÜRRİYET

DİĞER KANALLAR

[Facebook](#) [Twitter](#) [RSS](#)

[Kişisel Verilerin Korunması](#)

[Hürriyet Kurumsal](#)

[Bize Ulaşın](#)

Hürriyet
com.tr

© Copyright 2022 Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş.